

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

KÜLFÖLDIEK BELFÖLDÖN, MAGYAROK KÜLFÖLDÖN

Magánszemélyek adó- és járulékfizetési kötelezettsége

 SALDO

Budapest, 2022

Szerzők:
Kökényesiné Pintér Ilona
Széll Zoltánné

Sorozatszerkesztő:
Kökényesiné Pintér Ilona

Második, átdolgozott kiadás

ISBN 978-963-638-622-1
ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)
ISSN1788-0165 (*Adózási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Sarkadi Nagy András a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.)
a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

I. ADÓZÁSI FELADATOK	9
1. A jövedelem adóztatását befolyásoló legfontosabb fogalmak	11
1.1 Magánszemélyek adóügyi illetősége.....	12
1.1.1 Belföldi illetőségű magánszemély.....	12
1.1.2 Külföldi illetőségű magánszemély	19
1.2 Jövedelemszerzés helye.....	20
1.3 Forintra történő átszámítás szabályai	23
1.3.1 Bevétel forintra történő átszámítása.....	24
1.3.2 Kiadás forintra történő átszámítása	25
1.3.3 Adó forintra történő átszámítása	25
2. Kifizetések, juttatások adókötelezettsége	26
2.1 Munkaviszonyból származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetében	27
2.1.1 Nemzetközi munkaerő-kölcsönzés kontra szolgáltatás	37
2.1.2 Otthoni munkavégzés	39
2.1.3 Munkaviszony megszűnését követő kifizetés	41
2.1.4 Hajón, légi járművön teljesített szolgáltatásból származó jövedelem	43
2.1.5 Külföldi illetőségű magánszemély belföldről munkaviszonyból származó jövedelme	43
2.1.6 Belföldi illetőségű magánszemély külföldről munkaviszonyból származó jövedelme	52
2.2 Munkaviszonyból származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában.....	63
2.2.1 Külföldi illetőségű magánszemély belföldről, munkaviszonyból származó jövedelmének adóztatása kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	63
2.2.2 Belföldi illetőségű magánszemély külföldről, munkaviszonyból származó jövedelmének adóztatása kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	64
2.3 Önálló tevékenységből származó jövedelem	65
2.3.1 Önálló tevékenységből származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetében.....	65
2.3.2 Külföldi illetőségű magánszemély belföldről önálló tevékenységből származó jövedelmének adóztatása	67

2.3.3	<i>Belföldi illetőségű magánszemély külföldről, önálló tevékenységéből származó jövedelmének adóztatása</i>	69
2.3.4	<i>Belföldi illetőségű egyéni vállalkozó külföldi tevékenységéből származó jövedelmének adóztatása</i>	70
2.4	<i>Önálló tevékenységből származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában</i>	71
2.4.1	<i>Külföldi illetőségű magánszemély belföldről származó önálló tevékenységére tekintettel juttatott jövedelmének adóztatása egyezmény hiányában</i>	71
2.4.2	<i>Belföldi illetőségű magánszemély külföldről származó önálló tevékenységére tekintettel juttatott jövedelem adóztatása egyezmény hiányában</i>	72
2.4.3	<i>Belföldi illetőségű egyéni vállalkozó külföldi tevékenységéből származó jövedelem adóztatása egyezmény hiányában</i>	72
2.5	<i>Igazgatósági tiszteletdíjből származó jövedelem</i>	73
2.5.1	<i>Igazgatósági tiszteletdíjből származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén</i>	73
2.5.2	<i>Igazgatósági tiszteletdíjből származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában</i>	75
2.6	<i>Művészek és sportolók díjazásából származó jövedelem</i>	76
2.6.1	<i>Művészek és sportolók díjazásából származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén</i>	76
2.6.2	<i>Művészek és sportolók díjazásából származó jövedelem adóztatásának helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában</i>	82
2.7	<i>Tanulók jövedelme</i>	83
2.7.1	<i>Tanulók jövedelmének adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén</i>	85
2.7.2	<i>Tanulók jövedelmének adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában</i>	89
2.8	<i>Oktatók, tanárok jövedelme</i>	89
2.8.1	<i>Oktatók, tanárok jövedelmének adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén</i>	91
2.8.2	<i>Oktatók, tanárok jövedelmének adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában</i>	93
2.9	<i>Közszolgáltatból származó jövedelem</i>	94
2.9.1	<i>Közszolgáltatból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén</i>	94
2.9.2	<i>Közszolgáltatból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában</i>	96
2.10	<i>Európai Közösség és az ENSZ tisztségviselőinek jövedelme</i>	97

2.11 Nyugdíj	98
2.11.1 Nyugdíjból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	98
2.11.2 Nyugdíjból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	100
2.12 Ingatlanból származó jövedelem	100
2.12.1 Ingatlanból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	101
2.12.2 Ingatlanból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	103
2.13 Ingatlanul rendelkező társaság üzletrészének elidegenítéséből származó jövedelem ..	104
2.14 Ingóságából származó jövedelem.....	107
2.14.1 Ingóságából származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	107
2.14.2 Ingóságából származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	109
2.15 Osztalék	110
2.15.1 Osztalékból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	111
2.15.2 Osztalékból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	114
2.16 Kamat	114
2.16.1 Kamatból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	115
2.16.2 Kamatból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	119
2.17 Jogdíj	121
2.17.1 Jogdíjból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	121
2.17.2 Jogdíjból származó jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	123
2.18 Alacsony adókulcsú államból származó jövedelem	123
2.19 Egyéb jogcímen megszerzett jövedelem	125
2.19.1 Egyéb jogcímen megszerzett jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény esetén	125
2.19.2 Egyéb jogcímen megszerzett jövedelem adóztatási helye kettős adóztatást elkerülő egyezmény hiányában	127

3. A külföldi magánszemély részére történő kifizetéshez kapcsolódó különös eljárási szabályok	127
3.1 Bejelentési kötelezettség.....	128
3.2 Az illetőség igazolása	131
3.3 Adóelőleg-levonás, -bevallás.....	133
3.4 Nemzetközi információcsere	137
4. Kettős adóztatás elkerülésének módja	141
4.1 Kettős adóztatás elkerülése nemzetközi egyezmény alapján	141
4.1.1 <i>Mentesítés elve</i>	141
4.1.2 <i>Adóbeszámítás elve</i>	143
4.1.3 <i>Egyéni vállalkozó külföldi telephelyén elért jövedelmének belföldön történő figyelembevétele</i>	146
4.2 Kettős adóztatás elkerülésének módja nemzetközi egyezmény hiányában.....	146
5. Esettanulmányok	149
II. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS	163
1. Alkalmazandó jog meghatározása	164
2. Nemzetközi egyezmények	167
2.1 Teljes körű szociálpolitikai egyezmények	168
2.2 A szociális biztonsági egyezmények	173
2.3 A kétoldalú szociális biztonsági egyezmények biztosítási kötelezettség elbírálására vonatkozó előírásai	174
2.4 A kétoldalú egyezmények közös jellemzői.....	176
3. Koordinációs jogalkalmazás	211
3.1 A biztosítási kötelezettség megállapításának általános szabályai.....	217
3.2 Kiküldetés	218
3.3 Tevékenység végzése több tagállamban	229
3.4 A közösségi jogalkalmazás foglalkoztatókat érintő összegzése	234
3.5 A természetes személy bejelentési kötelezettsége	236
4. Harmadik államban történő munkavégzés	237
4.1 Egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés	237
5. A Brexit hatása a társadalombiztosítási jogállásra	240
5.1 A Szociális Biztonsági Koordinációról szóló Jegyzőkönyv szabályai	242
5.2 Magyar állampolgárok/biztosítottak egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsága	244
5.3 Összegzés	244

6. Magyarországon történő munkavégzés, a magyar szabályok alkalmazása	245
6.1 Biztosítás alá vont személyek, a biztosítási kötelezettség elbírálása	247
6.2 Biztosítás, biztosítás elbírálása	249
6.2.1 <i>Munkaviszony</i>	249
6.2.2 <i>Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony</i>	250
6.2.3 <i>Társas vállalkozás, társas vállalkozó</i>	253
6.3 Nemzetközi szabályokból fakadóan biztosítási kötelezettség alá vont személyek	260
6.3.1 <i>A külföldi vállalkozás társadalombiztosítási, szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettségének teljesítése Magyarországon</i>	261
7. Harmadik államban bejegyzett munkáltató javára Magyarországon történő munkavégzés	265
8. A biztosítás szünetelése	266
9. Mentesülés a biztosítási kötelezettség alól	267
9.1 Biztosítási kötelezettség alól mentesített személyek	267
9.2 A biztosítási kötelezettség alól mentesített jogviszonyok	271
10. Megállapodás társadalombiztosítási ellátásra	274
11. Járulékkötelezettség	275
12. Nem forintban keletkezett járulékalap	278
13. A munkaviszonyban álló járulékfizetési alsó határa	278
14. Járulékalapot nem képező jövedelem	280
15. Családi járulékkedvezmény	281
16. A társas vállalkozó járulékalapja	283
17. Az önfoglalkoztatók (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő) járulékalapja	286
18. Járulékfizetés, bevallás	287
19. Bejelentés	287
III. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ	289
1. Az adó alapja	290
2. Az adókötelezettség teljesítésére vonatkozó közös szabályok	290
3. Az adó mértéke és a fizetendő összeg	291
3.1 Adókedvezmények	291
3.1.1 <i>A kedvezmény érvényesítéshez kapcsolódó kiegészítő szabályok</i>	294
3.1.2 <i>A kedvezmények összefoglalása</i>	295
3.1.3 <i>Külföldi foglalkoztató kedvezményérvényesítése</i>	297
3.2 Adófizetési felső határ	297

4. Adófizetési kötelezettség alá vont jövedelmek (juttatások)	298
4.1 Nem kell adót fizetni	300
4.2 Mentés az adófizetési kötelezettség alól	302
5. A társas vállalkozó adóalapjának megállapítása különös szabályok alapján	305
5.1 Mentés a különös a szabályok szerint történő fizetési kötelezettség alól	307
5.2 Adókedvezmény társas vállalkozó után.....	310
6. Befizetés, bevallás	310
6.1 A kifizető bevallási, befizetési kötelezettsége.....	311
6.2 A természetes személy bevallási, befizetési kötelezettsége.....	313
<i>1. számú melléklet</i>	314
<i>2. számú melléklet</i>	320
Magyarország hatályos szociálpolitikai, szociális egyezményei.....	320
Szociális biztonsági egyezmények	320
<i>3. számú melléklet</i>	321
Egészségügyi együttműködési egyezmények.....	321
FELHASZNÁLT IRODALOM	323

Példák

1. Egy belföldi illetőségű magánszemély az adóévben az alábbi jogcímeneken szerzett jövedelmet:

– belföldről származó bérjövedelem	7 200 000 forint
– külföldről származó osztalék forintra átszámított összege	3 400 000 forint
– külföldről származó osztalék után külföldön fizetett adó	510 000 forint

A jövedelem olyan országból származik, amellyel nincs kettős adóztatást elkerülő egyezménye Magyarországnak. A magánszemély belföldi éves adófizetési kötelezettsége a következőképpen határozható meg:

Megnevezés	Összeg forintban
Belföldről származó összevonandó bérjövedelem	7 200 000
Külföldről származó osztalékjövedelem	3 400 000
Külföldön megfizetett adó	510 000
Összevont adóalap	7 200 000
Összevont adóalapot terhelő adó (15%)	1 080 000
Külföldről származó osztalék	3 400 000
Külföldről származó osztalék után külföldön megfizetett adó	510 000
Külföldről származó osztalékot terhelő belföldi adója (15%)	510 000
Külföldön megfizetett adó beszámítása (levonása)	
– Külföldön megfizetett adó	510 000
– De legfeljebb külföldről származó osztalék 10%-a	340 000
– Külföldön megfizetett adó beszámítása a korlát figyelembevételével (az előző kettőből csak a kevesebb vonható le!)	-340 000
Külföldről származó osztalék után fizetendő belföldi adó* (510 000 – 340 000)	170 000
Belföldön az összevont adóalap és az osztalék után fizetendő adó összege	1 250 000

* A külföldön fizetendő adó levonását követően sem lehet kevesebb a belföldön fizetendő adó 5 százalékánál, azaz a 3 400 000 forint külföldi osztalék után minimum 5 százalék adót kell fizetni.

2. A belföldi illetőségű magánszemély az adóévben az alábbi jogcímeneken szerzett jövedelmet:

– belföldről származó összevonandó jövedelme	1 200 000 forint
– külföldről, munkaviszonyból származó – az összevont adóalap részét képező – jövedelem forintra átszámított összege	3 400 000 forint
– külföldről származó jövedelem után külföldön megfizetett adó	1 300 000 forint

A jövedelem olyan országból származik, amellyel nincs kettős adóztatást elkerülő egyezménye Magyarországnak. A magánszemély belföldi éves adófizetési kötelezettsége a következőképpen határozható meg:

Megnevezés	Összeg forintban
Belföldről származó összevonandó jövedelem	1 200 000
Külföldről származó összevonandó jövedelem	3 400 000
Külföldön megfizetett adó	1 300 000
Külföldről származó összevonandó jövedelem adóalapja (89%)	3 026 000
Összevonandó jövedelem	4 226 000
Összevont adóalapot terhelő számított adó (15%)	633 900
Összevont adóalapot terhelő adóból levonható az alábbiakból a kevesebb	
– külföldön megfizetett adó 90 százaléka ($1\,300\,000 \times 0,9$)	1 170 000
– de maximum a külföldi jövedelem adóalapjára számított belföldi adó [$3\,400\,000 \times 0,89 \times 0,15$]	453 900
Külföldön megfizetett adó beszámítása a belföldi fizetendő adóba (csak a kevesebb vonható le!)	-453 900
Belföldön fizetendő adó összege	180 000

5. Esettanulmányok

E fejezetben néhány gyakorlati példán, esettanulmányon keresztül kerül bemutatásra a külföldi illetőségű magánszemélyek magyarországi jövedelmének, illetve a belföldi illetőségű magánszemélyek külföldről származó jövedelmének belföldi adókötelezettsége.

1. Lehet-e hivatali, szakmai utazásnak tekinteni a gazdasági társaság igazgatósági tagjainak külföldi utazását? Amennyiben az igazgatósági tagok hivatali célból utaznak külföldre, akkor hogyan adózik a gazdasági társaság által a kiküldetés időtartamára fizetett összeg?

Az Szja törvény 3. § 10. pontja értelmében hivatali, üzleti utazásnak minősül a magánszemély jövedelmének megszerzése érdekében, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás – a munkahelyre, a székhelyre vagy a telephelyre a lakóhelyről történő bejárás kivételével –, ideértve különösen a kiküldetés (kirendelés) miatt szükséges utazást.

A hivatali, üzleti utazásnál tehát lényeges, hogy az utazás, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében merüljön fel. Az a tény, hogy az utazás helyileg hol (belföldön vagy külföldön) valósul meg, irreleváns.

A Ptk. Harmadik könyve szerint az igazgatóság a gazdasági társaság ügyvezetését látja el. E feladatot azonban csak abban az esetben tudja ellátni, ha a cég tevékenységét ismeri. Ebből következően az igazgatóság szakmai útja üzleti utazásnak tekinthető, s az ezzel kapcsolatos szállás, utazás összegét az Szja törvény 7. § (1) bekezdés *q*), valamint *r*) pontja szerint a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni. Az ilyen típusú juttatás után tehát sem a magánszemélynek, sem a kifizetőnek nem keletkezik adófizetési kötelezettsége. A kiküldő, a nevére szóló számlák birtokában a szállással és utazással kapcsolatban felmerült kiadásokat az igénybevett szolgáltatások között számolhatja el.

Amennyiben az igazgatósági tagok az előzőekben leírtak szerint a társas vállalkozás tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében (a külföldi utazást annak lehet tekinteni) utaznak Magyarország területén kívülre, úgy az külföldi kiküldetésnek minősül az Szja törvény 3. § 12. pontja alapján. A külföldi kiküldetés teljesítéséhez fizetett napi-díjból 30 százalék, de maximum napi 15 euró igazolás nélkül levonható, az ezt meghaladó összeg az Szja törvény 24. §-a szerint nem önálló tevékenységből származó (jogviszonyból származó) jövedelem.

Abban az esetben, ha a hivatali kiküldetés kapcsán étkezés vagy más szolgáltatás is felmerül, akkor az béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatásnak minősül [Szja törvény 70. § (1) bekezdés *a*) pont], amely 1,18 szorosa után a kifizetőnek 15 százalék személyi jövedelemadó és szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége keletkezik.

Az igazgatóság tagjai részére elszámolt valamennyi személyi jellegű költség a társasági adóalap számításakor a vállalkozás érdekében felmerült költségnek minősül a Tao törvény 3. számú melléklet B/3. pontja alapján.

2. Magyar-bolgár kettős állampolgársággal rendelkező magánszemély családjával tartósan Magyarországon rendezkedett be. Munkáltatója belföldi gazdasági társaság, munkavégzés helye belföld. A magánszemély novembertől ideiglenesen 5 hónapra Svájcban vállalt munkát, svájci munkáltatónál. Hol keletkezik a svájci munkavégzésére tekintettel kapott jövedelem után a magánszemély adófizetési kötelezettsége?

A magánszemély magyar-bolgár kettős állampolgár, azonban családjával együtt tartósan Magyarország rendezkedett be, így adóztatás tekintetében magyar illetőségűvé vált.

A svájci munkavégzésére való tekintettel kapott díjazás adóztatási helyét a Magyarország és Svájc között létrejött kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményben (1982. évi 23. számú törvényerejű rendelet) foglaltak szerint kell meghatározni. Az egyezmény 15. cikke szerint a nem önálló munkából származó jövedelem abban az esetben adóztatható kizárólag a magánszemély illetősége szerinti államban (azaz Magyarországon), ha az alábbi három feltétel együttesen teljesül:

Magyarország kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményei, valamint a magánszemélyek adókötelezettségére vonatkozó fontosabb adatok, információk

Hatályos: 2021. január 1. napjától

Országok	Hatályos kettős adóztatási egyezmény	Nem önálló munka esetén a 183 napos külföldi munkavégzés számításának időszaka	Osztalék adóztatásának maximális mértéke a forrásállamban (%)	Kamat adóztatásának maximális mértéke a forrásállamban (%)	Jogij adóztatásának maximális mértéke a forrásállamban (%)	Ingatlanal rendelkező társaságban lévő részesedés elidegenítésének adóztatási lehetősége az ingatlan fekvése szerinti államban
Albánia	1996. évi XCI. törvény	adóév	10		5	nem
Amerikai Egyesült Államok	49/1979. (XII. 6.) MT rendelet	adóév	15			nem
Ausztria	1976. évi 2. tv.	adóév	10			nem
Ausztrália	1993. évi XXXVI. törvény	adóév	15	10	10	igen
Azerbajdzsán	2008. évi LXXXIX. törvény	adóév	8	8	8	igen
Bahrein ⁷	2014. évi XLIX. törvény	bármely 12 hónap	5			igen
Belorusszia	2004. évi CXII. törvény	bármely 12 hónap	15	5	5	nem
Belgium	20/1984. (IV. 18.) MT rendelet	adóév	10	15		nem
Bosznia és Hercegovina (a régi jugoszláv egyezmény alkalmazandó)	1988. évi 6. tv	adóév	10		10	nem
Brazília	1992. XXVII. törvény	adóév	15	15.okt	15/25	nem
Bulgária	1996. évi XCII. törvény	bármely 12 hónap	10	10	10	nem